

Науковий керівник:
Ксьонжик І.В.,
д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет

УДК: 657.63

ШАХРАЙСТВО ТА ФАЛЬСИФІКАЦІЯ У БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДОКУМЕНТАХ

Рагуліна Анастасія Олександрівна

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік та оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** У дослідженні розкрито сутність фальсифікації бухгалтерських документів, виявлено причини та наслідки шахрайства в даній сфері. З'ясовано внаслідок яких дій може сформуватись неправильна фінансова звітність. Наведено перелік способів запобігання цього явища.*

***Ключові слова:** шахрайство, фальсифікація, бухгалтерські документи, фінансова звітність, співробітництво, аудит, керівництво.*

Шахрайство у бухгалтерських документах, яке раніше було чимось на кшталт кримінального злочину, останніми роками набуває все більшого суспільного використання. Фальсифікація у даній сфері є службовим злочином, який зазвичай вчиняють інсайдери керівництва, щоб представити компанію в більш вигідному фінансовому світлі.

Бухгалтерське шахрайство — це навмисна маніпуляція фінансовою звітністю з метою створення неправдивого вигляду фінансового стану компанії. Воно також може включати навмисну неправильну класифікацію активів і зобов'язань, щоб вплинути на коефіцієнти ліквідності та інші фінансові показники [1].

Дії, внаслідок яких може сформуватись неправильна фінансова звітність:

Навмисне викривлення (фальсифікація) фінансової звітності може бути зумовлене різними причинами:

- бажання зменшити податкове навантаження;
- представити результати діяльності компанії в більш вигідному світлі;
- бажання залучити інвесторів;
- демонстрація фінансової стійкості;
- створити «запас ефективності» в період зміни керівництва, щоб нове керівництво могло продемонструвати завищені фінансові результати за рахунок створених економічно необґрунтованих резервів у наступних звітних періодах;
- отримання додаткових матеріальних благ [2].

Шахраї мотивовані особистою вигодою, наприклад винагородою за результатами роботи; підвищенням репутації компанії шляхом введення в оману потенційних інвесторів.

У випадку виявлення помилок та спроб шахрайства аудитор зобов'язаний повідомити про це керівництво, навіть якщо ефект від цих відхилень є неістотним і не впливає на фінансову звітність підприємства [3].

Існують різноманітні способи запобігти шахрайству в сфері обліку та оподаткування. Зокрема, це:

- Інформування співробітників про можливі наслідки. Кожен працівник має бути ознайомлений з політикою ризику фальсифікації.

- Створення системи внутрішнього контролю. Програми такого контролю повинні переглядатися на постійній основі, щоб покращити їх ефективність та актуальність з урахуванням технологічних та інших досягнень. Якщо ж впровадження даних систем є неможливим, керівництву слід ознайомитися з ознаками шахрайства, щоб виявити перші спроби якнайшвидше.

- Залучення експертів.

- Переведення робітників на різні робочі місця. Це допоможе виявити спроби фальсифікації, так як одні працівники будуть перевіряти дані виконаної роботи інших [4].

Отже, проаналізувавши дану інформацію, можна дійти висновку, що зазначена проблема фальсифікації та шахрайства в бухгалтерських документах потребує вирішення. Це є негативним явищем, що виставляє компанію в негативному світлі та впливає на її розвиток. Існують різноманітні способи боротьби з махінаціями. Вчасне виявлення перших ознак шахрайства допоможе якісно провести аудит бухгалтерських документів.

Список використаних джерел

1. What Is Accounting Fraud? Definition and Examples URL: <https://www.investopedia.com/ask/answers/032715/what-accounting-fraud.asp>
2. Reasons for falsifying financial statements: important to know for auditors URL: <https://www.pabu.com.ua/en/mediacentr-eng/proffesional-news/2061-reasons-for-falsifying-financial-statements-important-to-know-for-auditors>
3. Помилки та шахрайство в аудиті URL: <https://buklib.net/books/31553/>
4. Стратегії протидії шахрайству в бізнесі URL: <https://cfo.ua/ukr/6strategiy>

Abstract: *The study revealed the essence of falsification of accounting documents, revealed the causes and consequences of fraud in this area. It has been clarified as a result of which actions incorrect financial reporting may be formed. A list of ways to prevent this phenomenon is given.*

Keywords: *fraud, falsification, accounting documents, financial reporting, cooperation, audit, management.*

Науковий керівник:

Дубініна М.В.

д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет